

97
1775

Eesti-Ma Rahwa

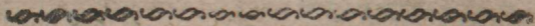
Kalender,

ehk

Läht. N a m a t

1775

Alasta peäle, pärrast meie
Ihsanda Iesusse Kristusse
Sündimist.

Talliõnas

Trükkitud Lindworse Kirjadega.

Värrast sedda kallist Jesusse Kristusse
sündimist on tännamõ se 1775. aasta.

Värrast ma-ilma lomist 5775

Värrast Eutterusse õige usso ülles-
wõtmist 258

Värrast wanna katko 118

Värrast sedda kui wäggi Pranburgi
läks 96

Värrast sedda kui Toompä põllend 91

Värrast sedda sure nälja hakkatust 80

Värrast teist katko 65

Värrast meie armolissema Keiser ja
Euro Praua K A T H O L I K A
sündimist 46

Värrast sedda kui ta hakkand wäl-
sua 13

Pühha Päwa märk

Joulo- ja Wastla päwa wahhel on 8
Nädalat ja 2 Päwa.

Märfide selletaminne.

- Noor ku.
- ∩ Essimenne werendel.
- Täis ku.
- ☾ Wüinne werendel.
- ✠ ✠ Hea aadrit lasta.
- ☉ Hea kuppo lasta.
- ∴ Hea arstimisse rohto wötta.
- ✠ Hea külwada ning istutada.
- ⊕ Hea lapsi wodrutada.
- ✠ Sedda, mis pitkalliste peab kasmama.
- Hea puid raluda hone tarwis.
- └ Ahjo tarwis.
- p. pärrast.
- p. l. pärrast lounat.
- e. l. enne lounat.
- ∇ Pühha.

ANNUARIUS Neärl. Ku.

Kristusse ünberleis
kamisfest, Luk. 2, 21.

- 1 **Neärl. Pääm**
- 2 Abel, Seth,
- 3 Enoh

Alta
Jummal!

Zuiff
ja

L

Jesus Egiptusse Maal, Matt 2.

4 **P. pärrast Neärl**

5 Simeon

6 **3 Running. P.**

7 Julianus

8 Errart

9 Beatus

10 **Paawli P.**

9, 11. p. I.

Jumme

sad.

☉ do,

ning

☼ pehmet

Jesus 12 Aastat wanna, Luk. 2.

11 **I P p 3. K. P.**

12 Rein

13 Hilarius

14 Welis

15 Erik

16 Kisbregt

Jlmad.

Kange

8, 29 p. I.

☾ kilm.

sel=

ged

Urmad jöbrad!

Taanui on teil

selle pissose se

Täht: ramaw

sees jonelli aas-

tad järrestitko

swast ja werre

ärrowlamis-

fest räkitud; ja

teile teada an-

tud, kuida wisi

meie Wenne:

rahwa swa ün on

olnud, ni hästi

Ma, kui merre

peäl Pohla: ja

Turki: Ma sees.

Et meie polest

ennamiste ikka

woinus on ol-

nud, sest ei woi

kül ükski mitte

kahhe wahhel ol-

la ehl kaksipid:

Sel Kuul on 31 Päeva.

17	Tõnnise P.	☐ ja	di mottelda, kes
	Pulmas Kana Liinas, Joan. 2.		agga moistab
18	2 P. p. 3 R. P.	☐ wäg.	nifuggused as.
19	Sara	☩ ga	jad arwata.
20	Wab. Seb.	☉ 0, 25. e. l.	Seft kui se asfi
21	Neto		mitte sedda wisi
22	Winfent	☐ kulumat	ep olleks olud,
23	Lotta		fiis meie soa.
24	Timoteus	☐ kulumat	wäggi ep olleks
	Pealkkust Kapern. liinas, Matt. 8.		tõeste mitte
25	3 P. p. 3 R. P. Paaw. Umb.		wiind waenlas.
26	Polikarpus	☐ II, 48 p. l.	te Ma sisse jada,
27	Krisostom.	☐ Wäg.	ikka laugemale
28	Karel	☐ ga	miina ja ühhe
29	Samuel		Wärsti rigi ja
30	Udelgund	☐ kulum.	ühhe miina teise
31	Ann	☐.	järrel ärawõt.
			ta, waid häbbi.
			ga olleks neid
			taggasi aelud,

12 nel selle ku päwal touseb päike kello 8. ning ühhe pole tundi, lähwab alla kello 3 ning ühhe pole tundi. Päaw on päik 7. tundi, ja õ 17 tundi.

FEBRUARIUS, Kuuula - Ku.

Kristus laewa peäl, Matt. 8.

1 4 *V. p. 3 R. P.*

2 *Kuuula P.*

3 Hanna

4 Beronika

5 Agata

6 Eio

7 Mikart

Val.

Fane

Fülm,

☉ 4, 27, p. l.

tuiß

⌊

seggased

Kust nemmad ol-
lid tulnud. Ag-

ga ni olli se assi
teist wißi, sest

essimessest aas-
tast et meie soa-

mehhed Turki,
male ollid läi-

nud, ja iwad
nemmad ka ülle

talwe süna, ja
lew wadel tun-

qisid nemmad
jälle ennam ette,

ja läksid ikka ed-
dasi, agga Tur-

kid aeti eest ärra
omina tagga

male. Ja se
olli küll tõeste

üks õige imme,
sest et neil hir-

mus suur wäggi
on, wägga paks

Wina Mäest, Matt. 20.

8 9 *V. enne Kr. ülest P.* ☼

9 Sa'omon

10 Kolastika

11 Edo

12 Eulalia

13 Peningna

14 Walentin

✠

tuulsed

ja

☉ niisket

☽ 7, 34, e. l.

⌊ ilmad.

Külwi Mehhest, Luf. 8, 14.

15 8 *V. enne Kr. ülest P.*

16 Juliana

17 Aleksander

☽ Lumme-

☼ saddo

Sel Kuul on 28 Päwa.

18	Konfordia	● 11, 15. p. l.	rahwas mis keik
19	<i>Sim. Apost.</i>	ja	soa: mehhiks on
20	Eugarius	uddused,	öppitnd. Eh
21	Zesaias	pärrast	sius kül mitto
Pimme tee äres, Luc 18,			tuhhat lahhin-
22	<i>P. Paast.</i>	<i>Peetri P.</i>	gis tappetasse,
23	Serenus	sedda	need sawad
24	<i>Wastlav.</i>	<i>Maad. P.</i>	warsti jälle neist
25	<i>Tuhla P.</i>	selged	täidetud. Peä-
26	Nestor	● 5, 56. e. l.	legt on nemmad
27	Leander	† ilmad	keik wahwad
28	Justus	ja külm.	mehhed, kes tug-
			getwa kontidega
			on, ja jalla ni
			kui ratsa wa-

16nel selle ku päwal touseb päike kello 7. lähhäb
 alla kello 5. päätw on 10 ö agga 14. tundi pitf.

Kristusse Riisatam. Matt. 4.

1 **2 P. Vaast.**

∴ Range
tuul.

2 Medea

Selle

3 Eerē

4 Adrian

⊥

5 Angelus

järrele

6 Kotwrid

● 9, 35. e. l.

7 Verperua

⊕ Eülm.

Kananea Paesest, Matt. 15, 11.

8 **3 P. Vaast.**

∴ Lummi-

9 **Pöör Pääm**

10 Mikeus

saddo

11 Konstantin

12 **Krefor**

⊕ ja

13 Ernestus

⊕ 3, 42. p. l.

14 Safarias

tuist

Cest, es lurratist waewat, Luu. 11.

15 **4 P. Vaast.**

16 Kert

on

17 **Truto**

prad on. Sel-
le pärrast olli
ennemuiste lei-
ge Europa. Ma
Kuningattel
sõa aial nende-
ga lül tegge-
mist, ja ei wõind
ommetigi neist
jäggo sada. Ja
nüüd piddi meie
wäggi aino üksi
nende wasto
sõddima, nenda
et meilt teistest
ühtegi abbi ei
olnud, ja sedda
peälegi ni mitto
aasto, ja Põhla-
Ma rahwaga
olli meil ka üht-
lase teggemist.
Algga Jummal,
kes se, teigesu-

Sel Kuul on 31 Päwa.

18 Willemina	lota.	rem abbimees
19 Gabriel	☞ Pääw	on, seisis meie ps:
20 Matrona	☉ 9, 17. e. l.	les, ja aitis meie
21 Pent	✠ affab	wägge söddida,
<hr/>		
5000 Meyhe söötmisses, Joan. 6.		ja woita, mis
22 5 P. Vaast.	Eund	sest teigest, kül
23 Tiits	sulla-	filma nähta:
24 Kasimir	tama	waks sanud, mis
25 Vaast M. P.	✠ selged	on sündinud, ja
26 Emanuel	ja	teilegi sin tru-
27 Kustaw	kül-	iste üllesräki-
28 Kideon	☞ 1, 8. e. l.	tud. Temmal
<hr/>		
Jesus kinwid. wissat. Joan. 8.		sago se eest ka
29 6 P. Vaast.	mad	an ja kitus an-
30 Udonias	☉ ööd.	tud. Kus yuid
31 Detlaus	☞	raintakse, seäl
		langeb ka laas-
		to, nenda sündis
		ka selle söa ja

ionel selle ku päwal touseb päike kello 6. lähhab
 alla kello 6. pääw on 12. ja ö 12. tuudi pitk.

WÄRTS. Jürri-ehl Mahla-Ku.

1 **Sarijallste P.**

2 Teodorus

3 Berdinand

4 **Ambrosius**

Sulla,
... pehme,
ja

● II, 5. p. l.

Kristusse sisse-söltmisfest, Matt. 21.

5 **P. Vaastus**

6 Kõlestin

7 Aron

8 Liborius

9 **Suur neliä P.**

10 **Suur Rede**

11 Leo

niisf
+ Ilm.

✕

Lummi-
tuisf
Kange

● II, 5. p. l.

Kristusse üllestousmisfest, Marc. 16.

12 **Essim Püh.**

13 **Teivo Pühha**

14 **Kolmas P.**

15 Karin

16 Rudolfw!

17 Hans

18 Walertan

tule ja
wihma-
Künni P.

... ga
seggatud.
Peäwa-

● 9, 55. p. l.

nende mit me
tapluste sees,
mis meil nende
ga tapleda olli.
Sedda woib kül

iggamees arwa-
ta, et meilt la
mitto head wah-
wasi meest, Rin-
ralid, Weäliffud
ja soldatid Tur-
ki. Ma sees on
maetud, mitto
hawatud, mon-
ned wangi woe-
tud ja Turki
male widud,
om netigi posse
arwata selle
wasto mis Tur-
kides on tappe-
tud ja wangi
woetud. Kohhe
essimesseel aas-

Sel Kuul on 30 Päwa.

Rinnipandud uelst, Joan. 20, 19.
19 *2 P. pärrast. Ullest. P.*

20 Adolarius | ✕ paiste

21 Karisius | sojad

22 Kajus | ilmad,

23 *Jürri Pääw* | selged

24 Albert | külmad

25 *Markus. P.* | ööd.

Heast Karjatsfest, Joan. 10.

26 *2 P. pärrast. Ul. P.* | 8, p. l.

27 Ludolm | ✕

28 Klaus | Kaunis

29 Biralls | ...

30 Reinmund | ilm.

tal pisteti ühhel
ösel leri sees kah-
hessa tuhhat
moogaga poles
unnes läbbi, ja
kui nemmad jõe
ülle piddid min-
nema, uppufid
jälle monked
tuhhat ärra ja
Ma, aukude
feest, tuhho nem-
mad ollid pug-
gend oisti neid
weel ülle ja tap-
peti ärra et wus,
teist kumment

12nel selle ku päwal touseb päilit pole tundi pär-
rast kello 4. ning läbhäh alla, pool tundi pärrast kel-
lo 7. Pääw on pitk 15. ja ö 9. tundi.

1	Wolbri Pääm	Enna.
2	Sigismund	☉ miste
Ürrikesse ata pärrast, Joan. 16.		
3	3 P. p. III. P. † Leidm. ☉ IO	
4	Kottard	☿ 9. e. l.
5	Susanna	uddune
6	Domisilla	ja
7	Zanislaus	willo.
8	Valerius	sojemad.
9	Job	

Kristusse ärramianemiss. Joan. 16.

10	4 P. pärrast Ulest P. ☿	
11	Wiktoria	☾ 3, 26. e. l.
12	Kert	päwad
13	Liberatus	on
14	Eule risti P	leta.
15	Sohwi	☿ willo
16	Zodokus	tuul

Digest Pallumisest, Joan. 16, 23.

17	5 P. pärrast Ulest. P.	
----	-------------------------------	--

tuhhat rohkeste
 sel korral oisa
 said. Ja kes
 woib neid teik
 ülles arwata,
 mis selle sure
 t aplusse sees
 Sultsa järwe
 äres, Tonawi jõe
 jures, nende lae-
 watte peäl, mis
 Saddames lina-
 ni pandi ja ho-
 pis ärrapõlleta-
 ti, ja mu pai-
 las on hulla
 lainud.

Oh et siis teik
 kes sedda we-
 wad ja kuulwad
 ka wõttaksid
 Jummalat süd-
 damest kita ja

18	Erif	● 10, 8 e. l	sedda head tän-
19	Potensia	✱ mihma-	naukto süda:
20	Pill	sa do	mega tunda et
21	Suur risti P.	ja selle	meie nisugguse
22	Emilia	järrele	armolisse Keis-
23	Eduard	✱ soe ilm	ri, Praua wäg-
Rõmustajast, Joan. 15, 16.			gewa ja õnnis-
24	6 P. pärrast Akest. P.		tud wallitsusse
25	Kristiana	D 1, 25. p. l	al ellame. Sed-
26	Ester	mürris.	dasuggust õnna
27	Beet	✱	rahwa polle nal-
28	Willem	tamisese	jal paljo leida,
29	Mart	✱	kes ni sure ja
30	Petronella	ga	raske sõa ajal,
Pühkast Waimust, Joan. 14, 23.			kui meil kuis
31	Melli Pühhl		aastad on õl-
			nud, nenda rah-
			hul woiwad el-
			lada, kui meie

smal selle ku päwal touseb päike pole tundi pärrast kello 3. ning lähhab alla pole tundi pärrast kello 8. pääw on pit^ä 17. õ agga 7 tundi.

1	Leine Pühha	Kange	olleme elland.
2	Kolmas Püh.	6, 25. p. l	Waat ni pea kui
3	Rasmus	† mürris	Rootsi, ehl
4	Eiso	taminne.	Preussf. maal
5	Pontradius	willud	ehl maial rikide
6	Lufretia	☩	sees södda tou-
<hr/>			
Jesus ja Nikodemus, Joan. 3.			
7	Kolm aino Jummi. P.		waewatakse koh-
8	Medardus	Ilmat.	he surema mal-
9	Pertram	Pärrast.	soga, ehl rekru-
10	Pätem Pääp	sedda	tide: mona, ja
11	Blawius	☩ soe,	küti andmisses-
12	Vasilides	waike	ga, et ni hästi
13	Tobias	ja selge	saksad kui tallo-
<hr/>			
Niklast Mehhest, Luk. 16.			
14	1 P. v. 3. a. 3. Pühha		rahwas sedda
15	Witus	ilm.	kohhe tundwad,
16	Justina	☩ I, 44. p. l.	et nende kun-
17	Kreet	Wihma	ningattel södda
18	Nikander	† saddo	on. Agga sest
			keigest ev olle
			meie ehl foggo-
			ne ühtegi tead-
			nud ehl ommett
			wägga pissut et

19	Kerwasius	tuul,	se ep olle arwa-
20	Ulgarus	ja	ta. Töeste, mo
Surest. Dhtosõmaaiast, Euf. 14, 16.			armad, õõd ja
21	B. v. 3. a. 3. Pühha		päwad peakõime
22	Abfasius	rahhe.	meie omma ar-
23	Vasilius	Pallamad	moliõse Keisri-
24	Jani Pääw	ja	Prava wallit-
25	Kristiona	D 3, 59 e. l.	susse eest palu-
26	Jeremias	kuiwad	ma et Jummal
27	Eadislauß	ilmad	Tedda. Laua hob-
Kaddunust Lambast, Euf 15, 1.			alk, ja lasseks
28	B. v. 3. a. 3. P.		meid temmo al,
29	Peet. Pääw.	on	meie ja meie las-
30	Judit	lota.	te ja lapse laste
			põlwes rahhus
			seista. Se on
			ta meie loibus

1 onel selle Ku Päwal touseb päike 3. werendel
 pärrast kello 2. ning lähhab alla üks werendel pä-
 rast kello 9. Pääw on pilt 18 ning üks pool Tundi
 D on 5. ning üks pool tundi.

1 Teobald	Paudo	nenda tehha. Iui
2 <i>Dina Mar. P.</i>	● 1, 37. e. l.	meie risti: inni
3 Kornelius	☩ ja	messed tahha
4 Ulrif	wägga	me olla. Eest
Olge armolissed, Luk. 6, 36.		nenda maenit:
5 <i>4 P. 3. a. 3. Pühh.</i>		sehmeid se püh-
6 Hektor	sojad	ha Paulus i
7 Zemetrius	→ ilmad.	Tim. 2, 1. 2. 3 üt-
8 Trino	☩ 5, 7. p. l.	teldes: sepär-
9 Kilian	Pilwe.	rast maenit-
10 Israel	sed	sen minna
11 Eleonora	ilmad	keige-essite, et
Rohlest Kallasagist, Luk. 5, 1.		peab tehta-
12 <i>5 P. 3. a. 3. P.</i>		ma pallumis:
13 <i>Marrette P.</i>	Müüd	si, palwesid,
14 Donawent	☩ on	pallumis si
15 <i>Apostle Jag.</i>	Fange	teiste eest,
16 August	● 2, 45. p. l.	Runningatte
17 Aleksius	mürrista-	ja keikide eest,
18 Rosina	☩ minne	kellel keigeül-
		lem mele:
		wald on et
		meie rahho

Sel Kuul on 31 Päwa

Wariferide diguafest, Matt. 5.

19 *P. p. 3. a. J. P.*

20 Ellias | wilmaga

21 Daniel | ... karta.

22 Apollina | — Pärrest

23 Karolina | sedda

24 Kirsti | D 4, 1. p. l.

25 *Jakobi P.* | uddused

4000 Mēhhe söbtmissfest, Mark. 8.

26 *7 P. p. 3. a. J. P. Anna*

27 Marta | ööd ja

28 Peatrix | willo tuul.

29 *Olomi P.* | — Kaunid

30 Kermann | päwad.

31 Abdon | ● 8, 47 e. l.

list ja waitist

ello woikfime

ellada, Feige

Jummalä

Kartuse ja

ausa ello sees;

fest se on hea

ja armas

Jummalä

meie õnnis-

teggia meles.

Au ja litus

olgo meie Jum-

malale et meie

nüüd woi me

lõppetada söa

lasjast rälides

14 nel selle ku päwal touseb päite 3 werendel
pärrest kello 4 ning lähhäb alla, werendel pärrest
kello 7. päätw on piit 14 ning üks pool, 6 agga 9.
ning üks pool tuadi.

1 Peetri Wang.	Wägga	agga teile rah-
Walle Prohwetidest, Mat. 7, 15.		ho sannu med
2 8 P. p. 3. a. 3. P.		Kuulda anda, sest
3 Eleasar	sojad	et meie Jumma-
4 Judas	ilmad.	la armo ja meie
5 Tominius	pärrast	Keiseri, Prava,
6 Eignus	→ sedda	ja Temma soa
7 Tonatus	3 46. e. l.	meeste õnne läb-
8 Striakus	Pange	bi Turkidega ol-
Ullekohts. Maja Piddaj. Luk. 16.		leme rahho sa-
9 9 P. p. 3. a. 3. P.		nud. Rahho
10 Lauriuse P.	✠ & wiim	on meile antud,
11 Herm	ja	werre ärrawal-
12 Eisebius	mürrista-	laminne ja soa
13 Klara	✠ misted.	hirm on seks
14 Ello	Wattsed	puhhuks otsa sa-
15 Ruffi Mar.	● 6, 43. e. l.	nud. Oh et ig-
Jerusalemma ärrarikmiss. Luk. 19.		aaüks kes siin
16 10 P. p. 3. a. 3. P.		Ma sees on, ja
17 Isak	ja	kel se õn on Wen-
		ne Ma wallit-
		susse al elüada,
		sed.

Sel Kuul on 31 Päwa.

18	Peno	L	willud	sedda rōmo
19	Gebald	&	ilmad.	ommas süd.
20	Rur	+	ludused	dames la peats
21	Wilibert		ööd.	tundma, ja
22	Safeus	D	1, 40. e.l.	rōmsa südda.
Bariserist ja Tölnerist, Luk. 18.				mega Jumma-
23	<i>11 P. v. 3. a. J. P.</i>			lale au ja kitust
24	<i>Perili Pääm</i>	✳	Willo	andma. Turki-
25	Ludwif		tuul,	de nymmi olli
26	<i>Katalia</i>		ja	ennemiste kei-
27	Perent	L	heit-	ge risti rahwal
28	Aufustin		likud	nenda hirmus,
29	<i>Joan. Hult</i>		Pä.	et meid õppetud
Kuedist ja Keletumast, Mark. 7.				on, selle Lita-
30	<i>12 P. v. 3. a. J. P.</i>			nia sees nenda
31	Nebekka		wad.	passuda: Turki
				rahwa ja
				Paawsti Jum-
				mala

14nel selle ku päwal touseb päike 3. werendel pärrast kello 4. ning lähhab alla, werendel pärrast kello 7. päaw on pitk 14. ning üls pool, õ agga 9. ning üls pool tundi.

1	Effidius		Selge		mala teotamis.	
2	Elisa		→ teew		se eest hoiat meid	
3	Reinard		agga		armas Jõsand	
4	Moses		† willo		Jummal. Eesi-	
5	Magnus		† 6, 1. p. l.		mesest tükist,	
Preestrijt ja Lewitist, Eul. 10.						mis sest sõa. as-
6	13 P. p. 3. a. 3. V.				jast selle Täht.	
7	Kai		ja		r amato jure	
8	Mar. Sünd.		wägga		vandud, woib	
9	Abigael		✱ tuulne.		weel teie meles	
10	Cobald		† Pärrest		seista, kuida en-	
11	Sirus		sedda		nemimiste Tur-	
12	Hööril Pääw		pilwesed		kid kui õige rõõ-	
Künnest Piddali többis. Eul. 17.						wli rahwas,
13	14 P. p. 3. a. 3. P.				õmma eßimesse	
14	† Ullendam		† niisked		Peälilksga ja	
15	Nikodemus		ja		walle Prohwe-	
16	Eiwemia		wihma.		tiga Mahomet	
17	Titus		✱		nimmi, Arabia	
18	Berner		sed		maalt tulnud ja	
					pärrest ni sureks	
					ja wäggemaks	
					jänud et nem-	
					mad sedda Keis.	

19	Waustus		ilmad.	ri-riki hommito
	Mammonast, Matt. 6, 24.			Maal risti
20	15 P. p. 3. a. J. P.			rahwal ärra
21	Matteuse P.		9, 58. e. l.	wõtand, hopis
22	Morits		→ kilm	ärrahämwidand
23	Osea		tuul	ja ennestele seäl-
24	Kleomas		wägga	sammas, ni tuq-
25	Harald		† fange	gewat. ressa tei-
26	Fetel		Torm	nud kahhe mer-
	Mairi - Liina surmüst, Lu. 7.			re wahhel et
27	16 P. p. 3. a. J. P.			neid ei üksli en-
28	Wentzel		● 2, 24. e. l.	nam ei saand
29	Miheli Pääm		wihma-	seält ärraiada.
30	Stronimus		ga.	Weab käl igga-
				ühhest sõa häd-
				dast õöldama:
				seäl on üks

12 nel selle ku päwal touseb päike kello 6. ning lähhab alla kello 6. pääm on pitt 12. ning õ la 12. tundi.

1 Wolmer
2 Wolrat
3 Fairus

Monni
→ selged
pamad.

Wee - Lõbbiseft, Lut. 14.

4 17 P. P. 3. a. 3. Pihha.

5 Wides

☞ 34. p. 1.

6 Amalia

agga

7 Susanna

muist

8 Kustaw

→ tuulne

9 Tomasia

⊕ niist

10 Burkart

⊕ ja

Suremaft Käsufst, Matt. 22.

11 18 P. P. 3. a. 3. P.

12 Mal

☞ ropp

13 Teresia

● 2, 15. p. 1.

14 Kalistus

ilm.

15 Heddo

Kange

16 Kallus

⊕ tuul

17 Olop

☞

hirmsam hädä
weel, kus moõf
keik mahha lõõb,
ei möttelda ei
holita, mis
heaks ehk õigeks
tulleb, ei aufast
ellust holita, keik
õigust põltakse:
,, siis peab sed-
da keigeenna-
miste Turfide
soast õöldama.

Sedda on need
waesed risti: in-
nimesed seäl
hommiko Maal,
kuhho nemmad-
omina möõla-
dega on tulnud,
kül tunda sanud.
Keik piddi nen-
de möõga terra
läbbi surrema

Ulwatud Junimesest, Matt. 9, 1.		ehk tehti raud-
18	<i>19 D. p. 3. a. J. D.</i>	jallaks, mis
19 Eutsius	☉ wihma.	nemmad agga
20 Wendelin	D 4, 59 p. l.	lätte said. Sed-
21 Ursel	ja	dasomma hädda
22 Serwerin	☉ lumme.	olleks se teine
23 Salome	☉ ga	Keisri riik Sak-
24 Florentin	segaatud.	sa maal, mis seäl
Pulma Kidest, Matt. 22, 1.		liigidal on, kül
25	<i>29 D. p. 3. a. J. D.</i>	peage tunda
26 Amandus	☉ Selge	saand, kui Jum-
27 Wilp	☉ I, 57. p. l.	mal ep olleks
28 Engelbregt	ilm,	keelaud. Sest
29 Upsalon	põrab	nemmad lootsid
30 Zosawat	Külmaks.	ni wägga om-
31 Wolrogang	→	ma tuggewusse
		peäle et nem-
		mad omma rigi

16nel selle ku päwal touseb päike pole tundi
pärast kello 7. ning lähhäb alla pole tundi pärast
kello 5. päaw on pitk 9. ü 15. tundi.

Kuninga Wehhe: Poiast, Joan. 4.		raiad laulu ja
1	Pühade P. 21 P. p. 3. a. 3.	pikkuti illa kau-
2	Singe: Pääw.	gemole aiasid,
3	Kottlieb	ja omma naabri-
4	Ott	rigist ühhe tül-
5	Räspär	li ja ühhe liina
6	Baltser	teise järrel ärra-
7	Klaudius	wotta püüdsid,
		ja sõa läbbi ka
		tõeste ärrawõt-
		sid. Päärast ol-
		lid nemmad
		nendaiultund, et
		nemmad Saks-
		Ma Keisri wal-
		litusse liina al-
		ja tullid, ja neid,
		kes seal sees ol-
		lid, wägga hir-
		mutasid ja wae-
		wasid, nenda et
		keit Saks. Ma
		würstid ommad
		sõa-wäed piddid
Kamwalast Gullasest, Matt. 18.		
8	22 P. p. 3. a. 3. P.	
9	Teodora	Lummi-
10	Martin Lutt.	saddo
11	Mart. Pust.	tuisf
12	Markadius	● 3, 50. e. l.
13	Predrik	kange
14	Leopold	☸ tulega.
Kohiv Diahast, Matt. 22, 15.		
15	23 P. p. 3. a. 3. P.	
16	Alwäus	Miisked
17	Zonas	☸ ja

Sel Kuul on 30 Päeva.

18 Esra		fullad	appi läkkitama,
19 Piebee		D I, 12. e. l.	ja ommetigi ei
20 Amos		H	olnud sest suur
21 Mar. Ohw.		ilmad	abbi: ja se Reiser
Wilmsest Kohust, Matt. 25.			pidi neile mit-
22 24 P. p. 3. a. 3. P.			to head lünad
23 Klement		Wihm	ära andma, ja
24 Josias		lummega	sedda wisi rah-
25 Kaddrina P.		seggatud	ho neilt ostma.
26 Konrad		● 4, 18 e. l.	Turkide hirmja
27 Isai		selge	ärrahärwita
28 Künter		✱	missse ja tapmiss
Kristusse jisse söitmissest, Matt. 21.			se pärrast söa
29 I Re Full P.		ja	atal, kasti ko lei-
30 Andres. P.		se kilm.	ge Saksia Maal
			sured palwe ja
			paastmissse pä-
			wad piddada ja

9mal selle ku päwal touseb päike pole tundi
 pärrast kello 8. ning lähhab alla pole tundi pärrast
 kello 3. pääw on pitk 7. 6 agga 17. tundi.

DECEMBER. Joulo - Ku.

1	Arend	Ränge	igaapään anti
2	Kandidus	→	lunnade sees su-
3	Varbo	külm	re kellaga hom-
4	Agaton	☾ 6, 21. e. l.	miko ja õhto ai-
5	Bolber	selge	al kello nellitäh
Tähhet enne wimist väwa, Eul. 21.			et rahwas pid-
6	☿ Krist. Eul. P. Nikolas		did palwele kol-
7	Agata	☼	ko tullesma, Tur-
8	☽ Mar. S. Pääbo. ilmaga.		kide wasto Jum-
9	Juhkum	☼ Summi	malalt abbi ja
10	Elsu	fad-	waimust pallu-
11	☼ Juhhem P.	☉ 4, 48. p. l.	ma. Sest aiaft
12	Ottilia	do.	on se keige Sak-
Joannes Bangi-Tornis, Matt. 11			sa Ma sees wi-
13	☿ Krist. Eul. P. Lucia		fi's jänud, et ig-
14	Nikasius	☼ Tuiska-	ga hommiko ja
15	Johanna	☼ sed	õhto kello nellit
16	Idia	ja	sunrt kella lüal-
17	Albina	pehmed	se, ja se nimme-
18	Kristow	☽ 9, 44. e. l.	tasse tännapä-
			wani palwe. kel-
			laks. Sedda ma
			rägin teile selle
			päärast et teie

19	Lott		ilmad.	sest woiksite tun-
	Joannesse Luunistussesi, Joan. 1.			da, kui hirmus
20	<i>4 R. Tull. P.</i>			raske se söddi-
21	<i>Toma P.</i>		Selged	minue Turkide-
22	Peata		...	ga on, ja et teie
23	Udo		päwad	Jummala ar-
24	Ewa			mo ja heldust
25	<i>Toulo P.</i>		<i>9, 1. p. l.</i>	sedda rõõmsa-
26	<i>Teine Püh.</i>		tulega	ma süddamega
	Sest immets. pannem, Luk. 2.			woiksite lita, et
27	<i>Kolmes N. P. p. R. T. P.</i>			La meie sõa wä-
28	<i>Süra E. P.</i>		lõppe-	ele ilma teiste
29	Noa		tawad	Würstide abbi-
30	Tawet		aasta.	ta Turkide wä-
31	Silwester		† ✱ ✱	to söddides, ni
				w ä g g e w a s t e
				toetanud ja neid
				nenda

10nel selle ku päwal touseb päike werendel pärrast kello 9. ja lähhäb alla 3. werendel pärrast kello 2. pääw on pitk 5. ja üks pool tundi, ü agga 18. ja üks pool tundi.

Päwa: ja Ku: Warjutamisest.

Sel aastal saab Päaw faks forda, ja Ku ka faks forda warjutud. Agga meie paifus on üks päinis faks neist nähtawad, teine Kuus, teine Päwas. Essimenne nähtaw warjutaminne on Kuus tunda, neljandamal Künla: fu Päwal õhto pole. So toustes Ku on warjutud, agga se warjutaminne kaswab senni kui kell pool wiis on, ja lõppeb nenda kello fue aial. Reigesurema pimmedusse aial on Ku pohja pool, poolseitsemet Lolli warjutud, sest, et meie ma ilm päwa ja ku wahhele lähhab. Teine, mis nähtaw, on Päwa warjutaminne, ja on nähha Leikusse fu 25 Päwal hommisko. Lemma hakkatus on meil näggematta. Päawa tunnukse toustes jo warjutud ollewad, ühhest polest. Reigesurem on se pimmedus, kui kell üks werendel fue peäl on, ja on ühheksa ja kolm werendel Lolli. Kello pool seitseme aial lõppeb piinedus.

Neist mollemist warjutamistest, mis meil nähtawad ep olle, on teine Päwas künla fu kahheksateistkümmemal Päwal, ja teine Kuus, Heima: fu wiimset Päwal.

~~~~~
nenda tüsikusse ajand et nemmad meit

on piddand rahho paßuma. Meil üßsi
 on se korda läinud nende uhkust ja wißha
 tallitfeda ja se läbbi mitme tuhhande risti
 inimestel, kes nende ikke al kaua kül
 ollid õhkanud, abbiks olla. Se talleb
 weel ennam inimeks paßina, kui teie kuul-
 da sate, kuida wißi se on sündind.

Wimati on teil räkitud, kuida Tur-
 fid pärrast sedda suurte tawlust, kus neid
 wägga mahha lödi ja laiale pillari, ollid
 hakland paßuma et rahho pärrast saakfid
 nouud petud. Agga kui sest ei jaand uh-
 tegi, siis hakkas jälle sõdeminne ja wer-
 re ärra wallaminne mollemilt polet, nen-
 da kui ennegi. Meie sõa-wäggi läks
 Tonawi-jõe ülle, ja juhtus seal mitto-
 ford Turkidega lahkingis kofko, piras
 nende tuggewatte linnade ümber, moitis
 waenlasti, kes linnast meie peale jookfid
 ja maialt appi joudfid, ärra, ja olli agga
 linnade sisse minnemas kui ikka muddagi
 siina

siina' wahhele' tullit et nemmad ommett' ei
saand. Süggisel kui need pahhad ilmad
tullid, läks meie wäggi ülle jögge taggasi
talwe = korterisse. Sest hakkasid waen-
lased wägga kiitlema, nago olleksid nem-
mad meid omma wäega taggasi saatnud.
Agga meie üllem Kirral Kraam Ku-
mantsow teadis kül, mis ta teggi, ja ei
holind Turklide tühiast hooplimisest üh-
tegi. Turkid hakkasid ka koiu pole noud-
ma ja omma korteritte sisse minnema.
Talwel nemmad walmistasid ennast diete
ello polest söa tarwis. Nemmad walla-
sid ühhe hulga sured tükkid, sest nende
tükkid ollid ennamiste meie kätte sanud,
ja nemmad said sedda kül mitmel korral
tunda, kulda meie suurte tükkide lastmis-
se läbbi nelle keigesurem kahjo tehti. Men-
de õnneks juhtus ka, et üks saksa Pea-
lik kes ennemuiste meie wäe al olnud,
nüüd nende tenistusse sees olli, ja neid
söa ammetis hästri õppetas, ja keigeen-

37

namiste sedda 'tükfide wallamist' ja last-
mist. Temma wöttis üks hult Kannoni-
rid, ja õppetas neid Saksa- ma wiis jär-
rele wälja tükfidega lastma. Peälegi
õndsüd ennast mitto Prantsosi pealikud
nende wäe alla. Risti- inimeste nim-
mel tulles se kül häbbiks et nemmad risti
rahwa päris waenlased, kes muudo so
wäggewad käl on, weel õppetawad risi-
inimeste wasto söddina. Ja Turkid
lootsüd nüüd wägga woõra ma pealik-
kutte peäle ja arwasid nende läbbi parras-
mat õnne sama. Talwel surri nende ül-
lem wallitseja ärra, aaga sepärrast et
neil temma aial ni sant sõa on oluud, ei
maksnud ta nende meles, ja nemmad ei
kurwastand temma surma pärrast sures-
te. Ta poeg olli alles wägga noor, se-
pärrast ei wallitsend nemmad tedda, waid
temma Jesa wenda jälle ommaks üle-
maks wallitsejaks. Nüüd arwas igga-
mees et se läbbi ka piddi rahho tullesma.

Ugga uus Keiser tahkis omma sõa õnne ka
katsta, ja sest et neil woõdra Ma pealkit-
kutte ja ue tũkkide peal suur lotus olli, ei
olnud ka rahhust uhtegit fuuida, waid
nemmad walmistasid ennast weel ennam
kui ial, sõtta mlõna, ja lastsid Asia
maalt hulga sõa mehhi tulla et kõhhe
Kewwadel sõdda õiete kibbedaste wolks
hakkatama.

Meie Wenne-Maal iuhetus sel talwel
õlge pahha assi, mis meil sureks kah-
juks on olnud. Üks Kosakki mees, Pu-
jatsew nimmi, kes kaua Pohla-Maal
olli olnud, üks Kawwal ja keige kurjus,
se peal õiete ärra õppitud mees, tull
omma male taggasi ja hakkas omma
Ma Kosakide seas Mõssamist tõstma
ja ennesest uitlema et ta se Keiser Peter
pidi ollema. Monned rummalad inni-
messed usksid kũl sedda temma meleheaks.
Ugga se olli suur walle, sest se Keiser
Peter,

Peter, kedda kolmandama hütasse, vür
jo kahheteistkümmne aasta eest Peter-
burgis omma surma surnud, ja seäl ka
maetud, nenda kui keikil teada on, kes
tedda omma silmaga on näinud surnud
ja mahhamaetud ollewad. Ommetigi
läks se pettus temmale mitme jures kor-
da. Orenburgi Kuwernamentis teggi
ta ennesele keigeesüte ühhe seltsi keige-
santima sou rahwast ja neist kes seäl ol-
lid wangi petud, keigebalast soust wõt-
tis ta ennesele pealikud ja nouandjad.
Nendega hakkas ta seäl maal paljo rah-
wast ärrapõorma, Mitme jures, kes
ennast temma seltsiks heitsid, olli rum-
malus, mitme jures kartus, ja mitme
jures kurri meel. Kus monned pisso-
kessed, linnad ollid, seält melitas ta neid
soldatid et nemmad temma al piddid te-
nima, ja nendega sundis temma jälle
teised wäggise et nemmad temma järrele

)(

pid

piddid káima, ja temmaga teiste wasto
sõddima. Ja sedda wiisi koggus ta üh-
he hea hulga rah vast kofko, ja hakkas
seäl ümberkaudo risuma ja põletama.
Kui ta keddagi kátte sai, kes meie Ur-
molisfe Keisri=Prava tru allam olli ja
mitte ei tahtnud temma alla wanduda,
tedda lastis ta warsti ülles pua, ehk
mu wisil furnuks waewata. Ni pisso-
felt se másaminne kúl essite hakkas, ni
sureks ta párrast jái. Sest meie Ko-
sakkid, kes seäl Maal ellawad, hakka-
sid ennast temma feltsiks löma, ja meil
ei olnud seäl soldatid kúl, kes olleksid
woinud wasto seista, ja needki ei taht-
nud öiete wasto hakkada, sest et need
ennamiste omma ma mehhed ollid, kel-
le wasto nemmad piddid sõddima. Ja
peäleegi olli se wägga kangel, ja lüks pal-
jo aega enne kui need sinna said, kes
nende wasto siit maalt lákkitati. Sen-
niks

53
niks olli temma jo paljo rahwast jēai
Kubernamentis ennese melowalla alla
heitnud ja pikkuti ja laiuti suurt kahjo
teinud, risunud ja põlletanud. Pärast
on neid määsajaid kōl mitmel korral
hāsti mahhalōdud, agga nende ūllemat
ei saand meie rahwas mitte kätte. Se
on ūks raske sõddiminne, sest et se meie
omma ma sees ja omma rahwa wasto
on. Ūlleūltsa on se ūks õige pahha assi,
ja meie kōhhus on Jummalat südda-
mest palluda, et Ta sedda sõa tuld, mis
sesamma määsaja Pugatsew omma
hulgaga on süütnud põllema, tahhaks
jälle kustutada, ja tedda ennast meie
sõa meeste kätte anda et ta omma õiget
tenind palka woiks kätte sada. Se olli
kōl ūks raske nuhtlus mis Jummal meie
wenne - Ma peāle pahinud, agga Ta on
meid ka kess sõa tulles mitme heaga rõ-
mustanud. Ūlle minnewal suil wallit-

jes meie Suur Keisri = Praua omma
Voiale Wenne = ma Suur = Würstle
abbi = Kasaks übbe Saksa = Ma Würs-
ti Printsesin tüttart nenda kui teil en-
ne jo plakati läbbi on teada. Jummal
andko neile heat süggidust ja feik heat
õnne, et selle sure Keisri Petri süggu.
Wenne wallitsusse = au järge peäl ial ei
lõppeks, waid kaswaks iggawessaks aiaks.

Meie sure sõda wäe jures Turki Maal
läksid meie asjad hästi korda. Nenda
kui enne ollete jo kuulda sanud, ollid
Turkid ennast feigest joust walmista-
nud, ued tükkid walland, ued Kanoni-
rid wälja õppetand, kelle peäle nemmad
wägga lootsid ja ülle ültse ollid nemmad
feik nenda walmistanud ja seädnu Ma
ning merre peäl, et nemmad sei aastal
meile piddidotsa peäle teggema ja ommad
ärä kaddund maad taggasi sama. Meie
üllem Kirral Kraw Rumantsow piddas
kohhe

27
tohye nou, jalle Zoratoi jõe ühe minna
ja omma õnne seäl poles ueste kateta.
Esite ukkutasid Turkid kül, ja kiitlesid
et nemmad pidid meie jure jõe ülle tul-
lema ja meid seäl üllesotsima, agga om-
meti ei julgend nemmad mitte. Üks
hulk katsus kül teisel polel ümber kãia ja
kõggematta meie rahwa kaela peäle stul-
la, agga se ei lãinud neile mitte korda,
sest meie sõa-rahwas kes seäl wahtimas
ollid, saatsid neid hirmoga taggasi, ja
lõid hea hulga neist mahha. Ni pea
kui wee-joõksmissse aeg otsas olli, ja ma
tahhedaks sai, et hooste wãggi lãbbi
peãsis, siis lãks üks liik teise jãrrele ü-
le jõgge. Turkid ei keland sedda mitte,
ehk ei woind sedda keelda. Siin ja seäl
juhtus meie rahwas Turkidega kül kol-
ko, agga need ollid sedda puhko wãg-
ga kermend joosta, ja ei seisnud kaua
wasto, se lãbbi said nende peãlikkud

tes mitte ei tahtnud ni ussinaste josta,
ka hulgaliste wangi woetud. Pärast
jaggas meie üllem Kinral omma wägge
neljaks ossaks, et ta iggalt polest woiks
Turkide wasto hakkata, ja neid ennese
keskele sada. Ja se olli üks õige imme
luggu et se temmalegi nenda ka korda
läks omma pissokesse hulgaga keik sedda
suurt Turki wägge nenda keskele sada
et neile muud ülle ei jänud, kui et pid-
did surrema, ehk wangi woetama, ehk
rahho palluma. Ja se sündis nenda.
Turkide wäggi olli tännawo arrust pal-
jo ennam kui sadda kord tuhhat sõa-
mehhi. Nende surem wäggi olli üllema
Kinrali ehk suur=Bitsiri jures loris,
teised ollid läkkitatud omma Ma liinna-
dele abbiks ja kaitsemisfeks, ja teised ol-
lid ennast laiale ännud ja püüdsid meie
rahwast keelda et nemmad ei saaks kau-
gemale ette tungida. Agga meie üks
Kinral

34
Kinnral Kamentskoi nimmi, olli omma
riggimentidega, kõrva teed läinud, ja
sedda wiisi Turkide ette joudnud. Ee-
samma juhtus siis ühhe suure hulga Turki
peäle, kes Witsiri jure pidid minne-
ma, ja temma sõa wäele mona wima.
Wiis tuhhat mona wantrid sõldakse ol-
nud ja kaskümmend wiis tuhhat meest
neid hoidmas. Nende peäle hakkas meie
Kinnral Kamentskoi omma rahwaga, ja
kui ta ühhe ionega nende peäle aias, ja
püsside ja tükkidega nende sekka lastis,
hakkasid nemmad kül essite ello polest
wasto, agga parrast ei woind nemmad
enanam parrata, jätsid keit mahha,
ommad sured tükkid, wantrid, lippud,
telgid, ja mis neil agga olli, ja pistsid
jooksma. Need sured Kannonirid, kenne
peäle ni suur lotus olli olnud, oliid need es-
simesed, kes tükkide wantritte eest hoos-
te trengid katti leikasid ja ärra jooksid.

Waat, nenda on innimeste lotus, se
mis peäle nemmad mitto Ford ni kind-
laste lootwad, on kui üks katki mürtud
pilliroogne kep. Turfidel olli sest wägga
suur kahjo. Ülle sedda et nende suur wäg-
gi mona ei saand, ja et neid olli ärra-
woitud, tulli ka suur kartus teiste peäle,
kes sedda kuulda said. Sest need, kes
ollid ärrawoitud, põggenesid ärra, mon-
ned tuggewatte liinnade sisse, monned
Konstantinopoli liinna, ja miñnes risu-
sid nemmad omma pealikude telgid ja
wõtsid ärra, mis nemmad agga leidsid.
Witsirile tulli õige kitsas kätte, sest meie
surem wäggi tulli temmale eestpiddi ikka
liggemale, ja teine liik temma selja tag-
gant. Sepärrast jooksid temma solda-
tid ikka troppi kaupa temmast ärra, ja
tdisid agga terwelt eest ärra sada, enne
kui meie wäggi nende kaela peäle piddi
tullema. **Teine Kirral Kraaw Solti-**
fow

Kow olli jälle isfiliis ja laks ühhe liina
ärrowõtma, Rusfus nimmi. Siina
miines leidis ta nellituhhat waenlast
tuggewas leris ollewad. Seält aias ta
neid wälja ja wöttis kolmsadda telgid
ja muud asjad ärra. Temma Dwerst,
kes temmalt olli lakkitud, löi ka ühhe
hulga ja peästis nende läest wiis tuh-
hat risti-innimest, meest ja naest, kedda
nemmad omma made ja maiade seest ol-
lid ärrawinud, et nemmad neid piddid
ärramüma, nenda kui neil innimeste
rõõwlittel se wiis on. Se sündis kol-
meteist ja kusteistkümmemal päwal Jani
kuul.

Seitsmeteistkümmemal päwal tullid
waenlased Silistria linnast jalla ja hoos-
te wäega wälja et nemmad piddid kog-
gematta meie rahwa kaela peäle tulle-
ma, kes seäl jõe äres Kirwali Wirst
Dolgo

Dolgorukowoi jures ollid. Agga meie
Gapparogi Kosakkid laskid omma padis-
dega nende wasto ja laskid püssidega
hasti nende peäle. Waenlased laskid
jälle ommast tükkidest, ja kui üks paar
tundi sedda wiisi mollemist polest olli las-
tud, laskid nemmad jälle nendasammo-
ti taggasi ja ei julgend mitte öiete meie
peäle hakkata.

Selsammal päwal juhtus Kinral Ka-
mentskoi, kes omma riggimentidega il-
la eddasi laks, ühhe Turki Kinrali peä-
le. Se aias wiis tuhhat rüütlittega
meie sõa-meeste peäle, kes eel käisid,
ni wallufaste et ta neid ühhe hobiga
pidi mahha tallama; agga tedda woi-
deti ärra ja aeti liggi sure leri jure, kus
Turkide üllem Kinral olli, ja kuus lip-
pud jäid meie rahwal kätte. Ühheksa-
teistkümmemal päwal läkkitas sesamma
Kinral

Kinral omma Dwersti Baron Rosen
ühhe wäe osfaga Kasgradi linna.
Waenlased said sedda kuulda ja et tem-
mal agga pütsut rahwast olli, sepärrast
hakkasid nemmad temma ümber piirma
et ta ei peäsnud nende wahhelt ennam
ära. Agga meie Kinral läkkitas tem-
male keik omma jalla wägge appi, ja
tulli isfegi lerist wälja tedda airta, ja
fui Turfide üllem Peälif sedda moistis,
joudis temmagi omma rahwale appi,
ja sedda wisi sündis suur taplus. Siis
meie rüütli wäggi jooksis waenlaste
wahhele, et neid laiale pillutati. Kui
nemmad esfite jooksmas ollid, aeti neid
takka krowidest sadif, mis nende tugge-
wa leri ümber ollid, ja neid takka aia-
des woeti ühhe üllema Turfi peälikko,
mitto soldatid, ja kahheksa lippud nen-
de läest ärra. Waenlastest olli tappe-
tud poolteissadda meest, meilt agga

Katseisikümmend, ja hawatud olli peäle wietkümmend.

Esimesel Jani-ku päwal kolmattümmend lastsid waenlased omma suurte tüftidega Silistria linnna wallide ja Kalleride peält meie Sapporogi Kosaktide peäle, ja üks teine hulk tuli ühtlase rohhol aedadest wälja ja katsus kas se neile woiks lorda minna meie sõa-mehhi, kes linnna kohhal wahtimas ollid, seält ärraaiada ja mahhalua, agga segi olli tühhi, ja nemmad piddid ussinaste taggasi minnema, ja monned peälikkud ja soldatid wangiks jätma. Selsammal päwal woitis üks Major ühhe sure Turki Kinrali ärra, kes wiis tuhhat mees-tega Rusisuffi linnna rahwale appi tötis, aias tedda ennam kui ühheksa wers-ta maad taäka, ja wottis kaks ülle-mad peälikkud ja mitto soldatid neist wangi

wangi. Tarpetud ollid neist ennam kui
kolmsadda, agga meilt ei ennam kui
kalkskummend wiis meest. Selsammal
pawal laks Kirral Engelhard Turna
linna wasto. Temma Perged rüütliid,
kes ühte hulga peäle sattusid, raiusid
mitto neist mahha, pillasid teised laiale
ja aiasid neid takka linna müridest sa-
di. Kirral Kamentskoi passis neid
teisel kohhal jälle lilles, kui nemmad
ommast tuggewast lerist, kus suur Wit-
sür olli, hepis wälja tullid omma hoos-
tele rohhto otšima, aias neid taggasi, löi
mitto neist mahha ja wöttis hulga hob-
bosid neist ärra.

Zani pawal laks se Major Bogda-
now, kes ühhe hulgaga Kraam Solti-
kowi wä: jure lakkitud olli, Musgra-
di linna teelmatta sisse, kust waenlased
jo ärralainud, ja wöttis laks sured tük-

Kid ennesega ärra, mis waenlastest ol-
lid mahhajanud. Teisel päwal pärrast
Jani tullid waenlased Silistria linnast
hulgaliste wälja, ja katsusid diete ello
polest meie rahwa peäle hakkata, kes
selle- linnä koghastikko seisid ja enneste
ümber krawid ja wallid teinud, et nem-
mad seält seest, linna, suurte tükkide laste-
misfega waewasid. Se olli neil sureks
koormaks, sepärrast olleksid nemmad
meid seält hea melega ärra ajanud, ja
tullid nelli tuhhat sõa- meestega meie
peäle, agga kui nemmad esimest kor-
da ühtegi woimust ei saand, katsusid
nemmad teist ja kolmakkorda, agga ei se
aidand ühtegi waid neid aeti ikka tag-
gasi. Pärrast jooksid meie Krannadirid
omma Bajonettidega nende peäle ja kü-
tised neid jälle laewatte jure taggasi, ja
kui meie rüütlid ka jure tullid, piddid
nemmad hopis jalgo lastma. Üks laew
waus

he wiisil taplesid, sai neid ommeti ärra-
woitud ja laiale aetud. Agga õn ja
woimus olli ikka meie poles. Turkid ei
joudnud enam meie wasto seista. Se-
pärast rakkasid nemmad arraks minne-
ma ja huigaliste ärrajooksma, ja need
kes ükskord ollid ärrawoitud ja põgge-
nema läinud, ei tulnud mitte jälle lahhin-
gisse, waid läksid omma teed koio pole.
Sedda wiisi tulli Turkide üllema Kirra-
lile ehk suur. Witsirile õige kitsas kätte,
et ta enam ei teadnud, mis ta piddi
teagama. Ja se olli weel keigesurem
hädä, et temmal enam mona ei ol-
nud, ja keik kes temma jure raktfid tul-
la, piddid esite Kirrali Kamentskoi le-
rijä möda minnema, ja seält ei peäsnud
ütski. Waat, sepärast wöttis tem-
ma nou, meie wäeüllema Kirrali jure
lärkitada ja temmalalt rahho palluda.
Agga se ei usknud enam temma janna,

waid käästis temma peäliffuttest mon-
ned ennese jure tulla, kellega sedda keif
woihs wälja rääitama mis selle asja
pääraast tarwis olli. Kui need tullid,
ollid nemmad wiis päwad temma jures
leris, ja se selletati keif nenda ärra,
kuida se pididi ollema. Senniks läkki-
tas meie Weldmarsal Kraaw Numant-
sow Turkidele monned mona wanfrid le-
rissi et nemmad süa said, sest neil ei ol-
nud ennam ühtegit. Agga sepääraast et
ilma Turkide Wallitseja teadmatta üh-
tegi kindel rahho ei woiind tehtama,
pididi suur Witsiir Konstantinopoli lin-
na läkkitama omma Keisrile sedda teä-
da andma. Se kääst, sedda siina läk-
kitati, pididi meie üllema Kiinrali kääst
pasporri wõtma sest et ta muido Kiinrali
Kamenskoi wäe jurest ei woiind läbbi
peästa. Ühheksateistkümmemal päwal
leikusse = kuul sai se kääst jüna, ja sedda
wisi

maus kuuskümne meestega jõe põhja ja
kuus sadda ollid taplusse paika mahha-
langend. Meilt ei jäänud enam kui pool-
teistsadada nendega ühtekokko kes hawa-
tud ollid.

Kuendamal päwal kolmatkümment
Zani kuul, tullid kolm tuhhat waenla-
sed Ruffisukki liinast ja hakkasid esite
meie kütiti, meeste peäle; agga kui meie
üks Major omma rahwaga neile appi
tulli pelletati neid ärra. Selsammal
puhhul piddid kaks tuhhat Turki-rüüt-
lid, selle wäe selja taggant tulles ja
ühelase peäle hakkama, agga neidki hir-
mutati meie rüütlittejt nendasammoti
et nemmad ärrapöggensid. Wärrast
jooksis waenlaste jalla-wäggi, kahheksa
tuhhat arrust, moögaga peus kül wal-
lusaste, meie Krannadiride peäle, agga
need seisid kui mehhed ja wötsid neid
omma

omma Vajonettidega nenda wasto et üks
hulk neist langes, ja teised tagganema ha-
kasid, ja parrast aeti neid takka, liina roh-
ho aedadest sadi. Eiñnast tuli neile kül-
jälle üks hea hulk appi, ja tahtsid ueste
peäle hakkata: Agga siis läkkitati meie
rahwale weel üks teine Rinral appi, ja
taplus sai suremaks. Parrast juhtus et
meie tükkide lastmisse läbbi liinas tuld
lahki sai, se läbbi tuli nende söddiate
peäle suur hirm ja jooksid ruttuste liina
taggasi. Nenda jäi ta woimus meie
kätte, ja Turkidest olli liggi kahheksa sad-
da mahha rõhnutud, agga meist ei en-
nam kui kümme ainust, ja hawatud kuus
peäle kuetkümmed, kenne seas üks
wenne Dwerst olli, Talisin nimmi.
Wadage sedda wiisi käisid meie asjad
seäl wägga hästi. Turkidel ei olnud en-
nara õu ühtegi, keikis painus, kus nem-
mad ka middagit ettemõtsid ja kül meh-
he

wissi olli Witsitr omma sure Herrale kirjotanud: Selle wähe rahwaga, mis mul weel ülle on, ollen ma mo teris wennelastest ümberpiratud, ja kinnipandud et ma ei peäse ennam nende käest ärra. Peälegi ei olle meil ennam moon ühtegi, ei lööd, ei püsii rohhi, egga muud mis sôa tarwis prugitakse. Nennamad keelwad keik mo jure tullemast, ja nenda ma ollen hopis mahhajäetud. Ma pean omma soldatidega üksi seist ellama, mis waeniased armo polest mulle läkitawad. Mo ello ja keik, mis meil on, on nüüd meie ärrawoitja käes. Sepärrast ep olle ma mitte tohtnud neist agga wahhe ja seisso aega palluda, waid hädda on mind käsknud rahho pärrast palluda, ja keik nende holeks jätta kuidawissi nende mele pärrast olli mulle sedda anda. Mo kohhus on sellepärrast mo aulisse sure Wallitsejale ja neile kes
teie

teie ümber au wäärt nouandjad on, teä
da anda, et ma sellesamma peäliffe
läbbi, kedda ma ühhe wenne pasporti-
ga teie jure läkkitan wastust woiksin sa-
da, mis teie sest arwate ja mis mul sel-
le asja jures ennam teggemist on.

Kui nemmad Konstantinopoli lin-
nas sedda kuulda said, ehmatasid nem-
mad keik wägga ärra, sest neil olli nüüd
õige kitsas kä, raske olli seddawisi rah-
ho teggema agga rassem weel kibbeda-
mad asiad wotma. Sepärrast kutsuti
kohhe teisel päwal kofko keik nouandjad,
ja üllmat preestri kedda Mustiks hütäl-
se. Ja se olli nende wastus, misga se
peälil jälle taggasi läkkitati. Sepär-
rast et meie sõa-mehhed ennam ei tah-
ha waenlaste wasto söddida, peame
meie kül wäggise rahho teggema, ja
sedda keik omma sannaga tinnitama, ja
heats

heaks kiitma, mis teie selle asja sees ol-
 lete jo teinud. Kui Witsiir sedda kuul-
 da sai, kirjotas temma keik omma nim-
 mega alla, mis meie Kinral tahtis ja
 sedda todi Peterburgi meie sure Keisri-
 Braua kätte. Sedda woib kül igga-
 mees arwata et se Meile üks wägga hea
 sannum olli. Gest nüüd said nemmad
 sedda keik kätte, mis ennemuiste jo se
 õnnis ja wägga kitusse wäärt Keiser Pe-
 ter hea melega olleks tahtnud sada, ag-
 ga ei woind sada. Ja se olli õige im-
 melinne assi, et se just sel päroal sun-
 dis, kui ennemuiste Keiser Peter om-
 ma sure wäega Prutti jõe jures Turki-
 dest nenda sammoti olli ümberpiratud
 ja kinni pandud et Ta neilt piddi rahho
 palluma, ja seäl sammot paikas kus
 mullo se wahwas Kinral Baron Weis-
 man söddides ja woites lödiga läbbi
 lasti et ta surri. Weldmarsalli omma
 poeg

poeg Dwerst Rumantsow olli se essimenne rahho kâst, ja sai selle pârrast kohhe Kirraliks tehtud. Nusamal wisil ep olleks meie ial woind rahho sada, sest ükski ei woind sedda mõttelda ehk arwata et Turkid sedda piddid teggema mis nemmad nüüd teggid. Jummal olgo se eest iggaweste kidetud et se söddimine ja werre, ärrawallamine ni hea ja õnsa otsa on sanud. Ta andko meie sure Keiseri Prauale pikka ea, ja rahholist wallitsust, et Ta eddespiddi omma rahwa õnneks woiks murret piddada ja et meie rahholist ja waikist ello woikjime aiada. Peälegi woin ma teie rõmuks ja Jummalala suremaks kitusfeks kindlaste tunnistada et se pettis Pujatsew on jo kinnimoetud ja raud ahhelattega kinniseutud Moskowi liina widud, kust tedda Peterburgi peab widama et

ta

ta seäl omma diget tenind palka peab
sama.

Keik teeb hästi Jummal, anna kitust
temmal kui on hädda lääes, kui sul wil-
letsusfed, on ning ahvastusfed, ta on
abbimees. Wotta sa heaks hädda ka,
ning keik anna holeks temmal, keik teeb
hästi Jummal.

Kaks Waimoliikkud

Erõõstimise = Laulud.

1) So bald ich meine Sünd betracht 2c.
Wifil: Oh Jsa Taewa Rigi sees.

I.

Kui minna waene Pattune
Mo Pattud arwan järrele,
Täis Kartust süis mo Südda saab,
Ja minno Hirmuks tunnistab:
Muud polle lota Pattusel,
Kui Põrgo Piin ja Wallo seäl;

2.

Ta Zummalat on wihhastand,
Ee läbbi jedda Palgaks saand,
Et peab teinma Valle eest
Seäl sadetama iggawest
Se sure Wallo Tullesse,
Mis waerwab Pattust kurjaste.

3.

Saab se mind raskest ehmatand,
 Mo Süddant kangeft hirmutand,
 Siis mötlen: Wäart ma ollen kül,
 Et Zummal teeks ka nenda mull,
 Et ilma Hallastusfeta
 Mind lükkaks Põrgo Armota.

4.

Agga ta Sanna ütleb meil,
 Et temmal helde Issa Meel;
 Ja on Mailma armastand,
 Et se kül tedda wihhastand;
 Ja Poeg on Peästjaks lakkitud,
 Et Partud saaksid leppitud.

5.

Gesamma Issand Jesus Krist,
 On surnud feik Mailma eest;
 Ja laskis ennast pinada,
 Ja Risti Gambas surmata,
 Et feik Mailm woiks uskuda,
 Nüüd Zummal tahhab hallasta.

6.

6.

Ma ellan ka Mailma sees;
 Gest otsin Jesu Hawades
 Üht Warjopaita Hingele
 Ja Leppitust mo Pattule,
 Kui Südda tahhab hirmuta,
 Ja kassipiddi möttelda.

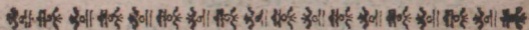
7.

Ma lodan, Jummal wõttab ka
 Mind Baest ta Riiki pärrima;
 Gest se on temma Tahtminne,
 Et kes siin otsib kindlaste
 Jesusse Hawus Hallastust,
 Ei se sa tunda Hukkatusi.

8.

Kes se peäl nüüd weel Hukka lääb,
 Ja üksford Võrgo Pina nääb,
 Se ei moi sedda möttelda,
 Ehk Kohto-Pämal ütelda,
 Et Jummalal Süüd olleks fesi,
 Se Sü on temmas enneses.

Oh Jēsa! sind ma pallun nüüd,
Et minno peäl ka paljo Süüd;
Mind wotta peästa heldeste,
Jesusse pärrast töeste,
Sest keigest, mis sind wihhastand!
Ea olled sedda tootand, Amen.

2) Was Gott thut, das ist wohl gethan etc.
Wisil: Nüüd põlgan minna rõõmsaste

I.

Keif he-a on, mis Jummal teeb;
Ea Tahtminne on pühha!
Kui temma mull' Nouandjaks jääb,
Siis polle karta Wigga;
Ea teab kül,
Kui Hädda mull',
Sest pea ärrapeästa
Ja mille Abbi sata.

2
Keik he = a on mis Jummal teeb,
Ei petta ta mind ial:
Mo Südda sest suurt Nõmo näab,
Ja annab Kitust Temmal:
Kui kanna an,
Kül nähha saan,
Et ta keik hästi seab,
Ja Rahjo eest mind hoiab. (kelab)

3.
Keik he = a on, mis Jummal teeb;
Kui temmalt otsin Ohto,
Se Urst keik selgest ette näab,
Ei anna Gurma Nohto,
Waid parrandab,
Ja õppetab
Mind temma peäle lootma,
Keik Abbi ta Käest ootma.

4.
Keik he = a on, mis Jummal teeb,
Ei sowi ta mull' Kurja;

La

Ta minno Ello, Walgus Jaad,
Eh' keik mu lähäks nurja:
Käl Rõmo sees,
Ka Kurbdusjes,
Eaan minna wimaaks tunda,
Kui helde temma Südda.

5.

Keik he-a on, mis Jummal teeb,
Eof kibbe on mo Melest,
Se Karkitas, mis temma seab
Mull wäljajua wahhest;
Ei karda weel,
Ja Issa Meel
Jääb helde minno wasto;
Se löppetab keik Wallo.

6.

Keik he-a on, mis Jummal teeb,
Se jure tahhan jada;
Kui Südda raskeks, kurwaks läab,
Ja ei woi Rõmo leida,
Kui Willetsus,
Ja Ahhastus,

Mo

No peale Julgai jouab,
Kül Jummal Abbi sadab.

Üks waimolik Pulma: Paul.
Wisul: Oh Jesus Kristus, tulle sa.

1.

Mo helde, kallis Zesuke,
Sa satad Abbiellusse
Mind nüüd siin Ma peäl ellama,
Oh Jesus, tulle isse ka!

2.

So Zesa seadis Taewa seest
Se jo Mailma Algmisfest,
Ja ütles: Hea polle se,
Et ükski ellab Innime.

3.

Oh agga mitto Willetsust,
Ja mitto Hädda, Kurwastust,
Woib Abbiellus juhtuda,
Ja Süddant raskest waemada!

4.

4.

Kes seäl woib muido aidata,
 Ja kurba Süddant rõmusta,
 Kui sinna üksi Jesule,
 Kes olled Abbiks teikile?

5.

On se siis sinno Tahtminne,
 Kui minna ussun kindlaste,
 Et sa meid olled juhhatand,
 Ja mollemid nüüd ühtepäänd;

6.

Siis pallun ma, mo Jesus, sind,
 Kes olled Armust aitnud mind
 Siit Põwast sadik, olle sa,
 Ja jä mo helde Kaitšia!

7.

Ma jättan sinno Hsolele,
 Keik, mis sa aännud minnule,
 Mo Jhho, ja mo Hingekest,
 Mis lunnastasiid Pattudest;

8.

8.

Meid hoia sinna Jesuke,
 Ja keik, mis waia minnule,
 Se tulgo sinno heldest Käest,
 Kui ma sind pallun Süddamest.

9.

Meil anna ka üks Meel ja Dou,
 Sull' Jesus ikka anda Au,
 Ja murretseda! Hinge eest,
 Se sadab Kasso iggawest.

10.

Et saaksime se Solisise,
 Kus pühha, pühha laulataise,
 Ja Jesust näwad lõpmatta,
 Keik Inglid, õnsad Hinged ka.

